

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย ซึ่งนำมาเขียนโดยสรุปดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียน 2 แบบ คือ การเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียน 2 แบบ คือการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงต่างแบบคือ การเสริมแรงแบบต่อเนื่อง กับการเสริมแรงแบบวันระยะ
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงต่างแบบ คือ การเสริมแรงแบบต่อเนื่องกับการเสริมแรงแบบวันระยะ
5. เพื่อศึกษากิริยาร่วมระหว่างการเรียนรู้และการเสริมแรง ต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
6. เพื่อศึกษากิริยาร่วมระหว่างการเรียนรู้และการเสริมแรง ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมมติฐาน

สมมติฐานในการวิจัยมี ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการเรียนที่ต่างกัน จะส่งผลให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการเรียนที่ต่างกัน จะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงต่างแบบ จะส่งผลให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงต่างแบบ จะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน
5. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนและการเสริมแรง ต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
6. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนและการเสริมแรง ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัย เป็นลำดับตั้งแต่ กลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการทดลอง แบบแผนทางสถิติ เครื่องมือในการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนวัด ไตรสามัคคี และโรงเรียนบ้านหลังเขา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรัง จำนวนนักเรียน 96 คน

2. แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสองตัวประกอบที่มีการทดสอบครั้งเดียวหลังการทดลอง (Posttest - Only Experiment in Factorial Design)

3. แบบแผนทางสถิติ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบแผนทางสถิติแบบแฟคทอเรียลกลุ่มสมบูรณ์ (Completely Randomized Factorial Design) โมเดลกำหนดเป็น (Mixed model) 2×2 (การเรียน $\times$ การเสริมแรง)

4. เครื่องมือ

4.1 แผนการเรียนแบบร่วมมือ เนื้อหาจากหนังสือ English Is Fun Book 4 บทที่ 37 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 แผนการสอน

4.2 แผนการเรียนแบบปกติ เนื้อหาจากหนังสือ English Is Fun Book 4 บทที่ 37 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 แผนการสอน

4.3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษ เนื้อหาจากหนังสือ English Is Fun ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ

4.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

4.5 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4.6 กระดาษคำตอบ

4.7 นาฬิกาจับเวลา

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

5.1 ขั้นเตรียม

5.1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการเรียนแบบร่วมมือ แผนการเรียนแบบปกติจากหนังสือ English Is Fun Book 4 บทที่ 37 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กระดาษคำตอบและนาฬิกาจับเวลา

5.1.2 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยต่อผู้บังคับบัญชาของโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

5.1.3 เตรียมนักเรียนเข้ารับการทดลอง คงได้กล่าวไว้แล้วในเรื่องวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

5.1.4 เตรียมห้องทดลอง โดยใช้ห้องเรียนประจำชั้นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน

5.1.5 เตรียมจัดตารางเวลาในการทดลอง เนื่องจากผู้วิจัยทำการทดลองโดยใช้การเรียน 2 แบบ ก่อนที่จะดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่างกับนักเรียนกลุ่มใดก่อนหลัง ผู้วิจัยใช้วิธีจับฉลากรายชื่อกลุ่ม และใช้วิธีการสอนสลับกันทั้งตอนเช้าและตอนบ่ายในวันเดียวกันตลอดระยะเวลาในการทดลองประมาณ 3 สัปดาห์

5.2 ชั้นทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง กระบวนการทดลองประกอบด้วยภาระที่เข้มแข็งและทำความเข้าใจ 1 ชั่วโมง วัดความสามารถทางภาษา 30 นาที ฝึกการเรียนรู้แบบร่วมมือโรงเรียนละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที ทำการทดลองเรียนแบบร่วมมือ 24 คาบ เรียนแบบปกติ 24 คาบ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 30 นาที และทำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 30 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการทดลองของแต่ละโรงเรียน 19 ชั่วโมง 30 นาที กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนใดจะได้รับการทดลองก่อนหรือหลังนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการจับคู่สลับกัน เมื่อสิ้นสุดการทดลองกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การดำเนินการหลังจาก วัดความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ และเพื่อฝึกการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีขั้นตอนดังนี้

กลุ่มการทดลองที่ 1 เป็นกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเสริมแรงแบบต่อเนื่อง มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน โดยแต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง 1 คน ระดับความสามารถทางการเรียนปานกลาง 2 คน และระดับความสามารถทางการเรียนต่ำ 1 คน

ขั้นที่ 2 ชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนในการเรียนแบบร่วมมือ

ขั้นที่ 3 ชี้แจงเกี่ยวกับคะแนนพัฒนารายบุคคล

ขั้นที่ 4 ชี้แจงเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบต่อเนื่อง

ขั้นที่ 5 สอนเนื้อหาย่อยของบทที่ 37 จาก English Is Fun Book 4 โดยใช้เวลาสอนเนื้อหาย่อยครั้งละ 15 นาที

ขั้นที่ 6 นำใบตรางานแต่ละบทเรียนย่อยให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันบทเรียนละ 25 นาที ซึ่งในใบตรางานแต่ละบทเรียนจะมีคำชี้แจงในการทำงานร่วมกัน

ขั้นที่ 7 สังเกตทักษะในการทำงานกลุ่มร่วมกัน และแนะนำทักษะที่จำเป็นกับนักเรียนบางคนที่มีปัญหาในการทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาในการทำงานได้มีทักษะในการทำงานกลุ่มที่ดีขึ้น

ขั้นที่ 8 นำแบบทดสอบแต่ละบทเรียนไปทดสอบนักเรียนหลังจากนักเรียนได้ทำงานร่วมกัน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนทำด้วยตนเอง เป็นเวลา 15 นาที

ขั้นที่ 9 นำแบบทดสอบแต่ละบทเรียนมาตรวจให้คะแนน คำนวณคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละกลุ่มที่ได้ เฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม แล้วให้การเสริมแรง ก่อนการสอนเนื้อหาย่อยต่อไป

กลุ่มการทดลองที่ 2 เป็นกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเสริมแรงแบบเว้นระยะ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองทำนองเดียวกันกับกลุ่มทดลองที่ 1 ในขั้นที่ 1-3, 5-9 สำหรับขั้นที่ 4 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบเว้นระยะ

กลุ่มการทดลองที่ 3 เป็นกลุ่มการเรียนรู้แบบปกติกับการเสริมแรงแบบต่อเนื่อง ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยจัดสมาชิกภายในกลุ่ม โดยไม่ได้เน้นความสามารถที่แตกต่างกันของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน

ขั้นที่ 3 ชี้แจงเกี่ยวกับคะแนนพัฒนารายบุคคล

ขั้นที่ 4 ชี้แจงเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบต่อเนื่อง

ขั้นที่ 5 สอนเนื้อหาข้อของบทที่ 37 จาก English Is Fun Book 4 โดยใช้เวลาสอนเนื้อหาข้อครั้งละ 15 นาที

ขั้นที่ 6 นำใบตรงานแต่ละบทเรียนย่อยให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเอง บทเรียนละ 25 นาที ซึ่งในใบตรงานแต่ละบทเรียนจะมีคำชี้แจงอยู่แล้ว โดยผู้วิจัยให้คำแนะนำพอสมควร

ขั้นที่ 7 นำแบบทดสอบแต่ละบทเรียน ไปทดสอบนักเรียน เป็นเวลา 15 นาที

ขั้นที่ 8 นำแบบทดสอบแต่ละบทเรียนภายหลังจากที่นักเรียนได้ทำแบบทดสอบแล้วมาตรวจให้คะแนน และให้การเสริมแรง ก่อนการสอนเนื้อหาข้อต่อไป

กลุ่มการทดลองที่ 4 กลุ่มการเรียนรู้แบบปกติกับการเสริมแรงแบบเว้นระยะ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองทำนองเดียวกันกับกลุ่มทดลองที่ 3 ในขั้นที่ 1-3, 5-8 ส่วนในขั้นที่ 4 จะเป็นการชี้แจงการเสริมแรงแบบเว้นระยะ

5.3 ขั้นทดสอบหลังการทดลอง

ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังจากผู้ทดลองได้รับเงื่อนไขการทดลองสิ้นสุดลง โดยดำเนินการดังนี้

5.3.1 แจกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เนื้อหาบทที่ 37 จาก English Is Fun Book 4 ให้กับผู้เข้ารับการทดลองอ่านคำชี้แจง แล้วทำแบบทดสอบใช้เวลา 30 นาที

5.3.2 แจกแบบวัดแรงงูใจไม่สัมฤทธิ์ ให้กับผู้เข้ารับการทดลองอ่านคำชี้แจง แล้วทำแบบทดสอบวัดแรงงูใจไม่สัมฤทธิ์ ใช้เวลา 30 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

1.1.1 การหาค่าความยาก (Difficulty) คือ ค่า P และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) คือ ค่า D

1.1.2 การหาค่าความตรง (Reliability) โดยใช้สูตร KR - 20

1.2 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.2.1 หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 27 เปรอร์เซ็นต์ของรุ่งเดห์ฟาน

1.2.2 หาค่าความตรง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.1 หาค่ามัธยเทศคณิต (Arithmetic Mean) ของคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

2.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

2.3 หาค่าความแปรปรวน (Variance) ของคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

2.4 ทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Test of Homogeneity of Variance) ของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้วิธีการทดสอบของ ฮาร์ทเลย์ (Hertley's Test)

2.5 วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) แบบแฟคทอเรียลกลุ่มสมบูรณ์

โมเดลกำหนด 2×2 (Completely Randomized Factorial Design)

2.6 การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) โดยใช้วิธี HSD ของ ทูคีย์ (Tukey's HSD test)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการเรียนแบบร่วมมือและ การเรียนแบบปกติ มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการเรียนแบบร่วมมือและ การเรียนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและแบบเว้นระยะ มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและแบบเว้นระยะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน
5. ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างการเรียนรู้และการเสริมแรงต่อแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์
6. ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างการเรียนรู้และการเสริมแรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การอภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่ม สัมฤทธิ์และชนิดของการเสริมแรง ที่มีต่อแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ตลอดจนศึกษากิริยาร่วมระหว่างตัวแปรทั้งสองตัว ดังนั้นการอภิปรายผลจะ ได้อภิปรายตามลำดับสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่านักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการเรียนต่างกัน จะส่งผลให้มีความแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง 8 พบว่าสมมติฐานนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนด้วย ค่ามัธยเทศของคะแนนแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบร่วมมือและนักเรียนที่ได้รับการเรียนปกติไม่แตกต่างกัน ผลการทดลองครั้งนี้ ขัดแย้งกับงานวิจัยของจินตนา เล็กสุวรรณ(2541:62) พบว่านักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนแบบปกติ และขัดแย้งกับงานวิจัยของ ณรงค์ เคิมสันเทียะ(2535 : 89) ที่พบว่ากลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนเป็นคณะ ส่งผลให้แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครู

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 ไม่ได้รับการสนับสนุน อนุมานได้ว่าเป็นเพราะการที่จะพัฒนาแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งคุณลักษณะทางด้านจิตใจที่เข้มแข็งผลักดันภายในหรือเป็นแรงงูใจภายใน ต้องอาศัยระยะเวลาพอสมควร เพื่อบ่มเพาะและปลูกฝังให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม ความคิด ความใฝ่ใจ ความสนใจตามที่ครูผู้สอนต้องการ และแม้ว่าในการทดลอง ได้มีการสังเกต ความสนใจ พฤติกรรมของการมีส่วนร่วมของผู้เรียนพบว่า การเรียนแบบร่วมมือ ได้ก่อให้เกิดผู้เรียนมีความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ใฝ่เรียนรู้ แต่ทั้งนี้กระบวนการเรียนการสอน ยังไม่ยาวนานพอที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนและเห็นความแตกต่างอย่างเด่นชัดได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอีริกสัน (Erikson) ว่า การเรียนรู้ต้องเริ่มตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต คือวัยชรา อีริกสันเชื่อว่า วัยแรกของชีวิตเป็นวัยที่เป็นรากฐานเบื้องต้นและวัยต่อมาที่สร้างจากรากฐานนี้ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2541:44) และจากแนวความคิดของ แมลเคลแลนค์ (McClelland, 1961 : 36-62 อ้างถึงใน เพ็ญศรี แก้วทนาง, 2540 : 33-34) ที่เชื่อว่า แรงงูใจ ใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งที่เรียนรู้และพัฒนาขึ้นมาได้ในตัวเด็กและบุคคล ด้วยการจัด โปรแกรมการเรียน การฝึกอบรมที่เน้นการเปลี่ยนเจตคติ พฤติกรรม บุคลิกภาพ โดยมีกระบวนการฝึกเพื่อเรียนรู้และพัฒนาแรงงูใจ ดังนี้คือ มีการตั้งเป้าหมายและพยายามทำงานแต่ละขั้นตอนให้สำเร็จ ให้ผู้เรียนเห็นว่าสังคมต้องการคนที่มีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง การสร้างนิสัยที่ดีในการเรียนและการทำงาน สร้างบรรยากาศการเรียนทำให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นเป็นมิตร ไม่เคร่งเครียดและวิตกกังวลเกินไป แต่ด้วยระยะเวลาเพียง 3 สัปดาห์ของการทดลอง โดยให้นักเรียนได้รับการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการเรียนที่นักเรียนยังไม่คุ้นเคย จึงไม่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วการเรียนแบบร่วมมือน่าจะทำให้นักเรียนมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าการเรียนแบบปกติ เพราะจากเอกสารงานวิจัยที่กล่าวมา แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลทางการเรียน(มนัสสวาท โททะยะ, 2531:86) และจากงานวิจัยของสุกัญญา สามปยุ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาองค์ประกอบด้านจิตวิทยา ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบด้านจิตวิทยามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน คือแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ สอดคล้องกับซุติมา ใจดี (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการถ่ายภาพเบื้องต้น พบว่าแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการถ่ายภาพเบื้องต้น ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สมมติฐานข้อ 2 กล่าวว่านักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการเรียนต่างกันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือและการเรียนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ สมมติฐานข้อนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากผลวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 11 สอดคล้องกับงานวิจัยของ แบค (Bak, 1993 : 3143) , ซิสต์ (Zisk, 1994 : 3711), แลมป์ (Lampe, 1996 : 187) , รตินันท์ ไมตรีจิต (2537:113), ประเสริฐศักดิ์ ลักติธรรม (2537:99) , ชาติชาย ม่วงปฐม (2539:95) และจินตนา เล็กล้วน (2541:62) ที่พบตรงกันว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบร่วมมือมีผลการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่เรียนแบบปกติ ทั้งนี้เพราะการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ เป็นการนำนักเรียนมาเรียนกันเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้มีโอกาสใช้ความสามารถทำงานภายในกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน เกิดความพยายามที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกทั้งการเสริมแรงที่ครูให้นักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่กระตุ้นให้นักเรียนต้องการเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมแรงทางบวกจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการเสริมแรงทางลบ ยัง (Young, 1972) ได้กล่าวว่านักเรียนจะเรียนรู้อะไรต่างๆ กันมากมาย ทำให้เกิดความเข้าใจในองค์ความรู้ได้ดีกว่าการเรียนรู้อาจากครู เพราะภาษาที่นักเรียนใช้ในการสื่อสารกันนั้นใกล้เคียงกันมากกว่าวัชของนักเรียนกับครู อย่างไรก็ตามปัจจัยด้าน การเรียนการสอน เช่นการช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นคู่ หรือเป็นคณะกรรมการสร้างกลุ่มเล็กๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อกันในการเรียน จะป้องกันไม่ให้นักเรียนมีความรู้สึกอึดอัดคนเดียว เพราะการทำงานที่ร่วมมือกันจะทำให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน คือเกิดความสนุกสนานในการเรียนซึ่งเป็นผลทำให้นักเรียนอยากเรียน (Dune, 1972) นอกจากนี้การที่มีครูคอยแนะนำนักเรียนที่มีปัญหา ย่อมจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษดีกว่า นักเรียนที่เรียนแบบที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับฮิลการ์ด (Hilgard, 1967) ที่กล่าวว่า การที่นักเรียนได้เรียนเป็นกลุ่ม จะสามารถใช้พลังกลุ่มเป็นสิ่งผลักดันให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และซึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้

จากเหตุผลดังกล่าวมานี้ จึงยังผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญญา ภัทราธรรมรักษ์ (2543:69) ปัทมา ศรขาว (2540:59) และ จิตติมา จรรยาธรรม (2538:บทคัดย่อ)ซึ่งได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษาไทย ตามลำดับ พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเช่นกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงต่างแบบ จะส่งผลให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าสมมติฐานข้อนี้ไม่ได้รับการสนับสนุน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและนักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงแบบเว้นระยะ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำอ้อบ แสงกระจ่าง (2540:57) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะ เพื่อพัฒนา ความสามารถในการอ่านและทัศนคติที่มีต่อวิชาคนตรี-นาฏศิลป์ พบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะ มีทัศนคติต่อวิชาคนตรี-นาฏศิลป์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่านักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันด้วยเช่นกัน ทั้งนี้องค์ประกอบของแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์อาจเกิดขึ้นได้ยาก ถึงแม้ว่าผลของการให้การเสริมแรงแบบต่อเนื่อง จะทำให้พฤติกรรมเป้าหมายเกิดอย่างสม่ำเสมอ แต่หากกระจับ หรือยุติการให้ ก็จะมีผลทำให้ความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลดลงและยุติในที่สุด ซึ่งตรงกันข้ามกับการเสริมแรงแบบเว้นระยะ พฤติกรรมเป้าหมายของผู้เรียนจะเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และโอกาสที่พฤติกรรมจะลดลงมีน้อยมาก ถึงแม้ว่าจะหยุดให้การเสริมเรงนั้นก็ตาม และด้วยธรรมชาติของนักเรียนเมื่อ ได้รับตัวเสริมแรงที่นักเรียนต้องการทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นมีความสุขในการที่จะเรียน มีความสนใจและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความยินดีเข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน มีความพยายามที่จะกระทำสิ่งต่างๆให้ดูสว่าง ถือความผิดพลาดเป็นบทเรียน มีความพยายามเพื่อพัฒนาการเรียน และการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น (ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม ,2544 : 254) และมีแนวโน้มที่จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนดีขึ้น แต่ด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาในการทดลอง พบว่าผลของการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะ จึงส่งผลไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่านักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงต่างแบบ จะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอังกฤษแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าสมมติฐานข้อนี้ไม่ได้รับการสนับสนุน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและนักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงแบบเว้นระยะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอังกฤษไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับวันเพ็ญ ปรงสำราญกิจ(2540:บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ดีขึ้น หลังจากได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและแบบเว้นระยะ และน้ำอ้อบ แสงกระจ่าง (2540:57) ได้ทดลองโดยการใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน เวลาในการทดลอง แต่ละกลุ่มทดลอง กลุ่มละ6 สัปดาห์สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม12 ครั้งพบว่านักเรียนมีความสามารถใน

การรำลึกขึ้น ภายหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบควบคุมกับการเสริมแรงแบบต่อเนื่อง และเสริมแรงแบบเว้นระยะ การที่สมมติฐานข้อที่ 4 ไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลเรื่องมาจาก

1. การวิจัยครั้งนี้จำกัดด้วยระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองตามแผนการเรียน 7 แผนใช้เวลาสอน 8 วัน ซึ่งอาจน้อยเกินไป เพราะในช่วงของแผนการเรียนที่ 1 และ 2 หลังจากผู้เรียนเรียนจบ มีการทดสอบทำขบเรียนทั้ง 2 แผนการเรียนนี้ ผลการทดสอบ 2 ครั้งนี้จะนำมาคิดรวมกันแล้วแปลงเป็นคะแนนฐานเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบหาคะแนนพัฒนาของแต่ละกลุ่ม หากบรรพบุรุษเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นักเรียนก็จะได้รับการเสริมแรง ส่วนเวลาที่เหลือ ในการทดลอง 6 วัน อาจจะน้อยเกินไป สำหรับการเสริมแรงแก่นักเรียนทั้งการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะ

2. นักเรียนยังไม่เคยชินต่อการเรียนรู้ที่ใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลางเพราะเป็นรูปแบบใหม่ของการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มนี้ที่ได้เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือกับการได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะ

สมมติฐานข้อ 5 กล่าวว่า มีกิริยาร่วมระหว่างการเรียนรู้และการเสริมแรงต่อแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผลต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิตของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือและแบบปกติได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะ ไม่แตกต่างกัน นั่นคือไม่มีกิริยาร่วมระหว่างการเรียนรู้และการเสริมแรง หรือการเรียนรู้และการเสริมแรงไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงพอสรุปได้ว่าแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นคุณลักษณะภายใน เฉพาะของบุคคล จำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาพอสมควรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนได้ กล่าวคือ ไม่ว่านักเรียนจะได้รับการเสริมแรงควบคุมกับการเรียนใดๆ ต่างส่งผลต่อแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันจากการศึกษาครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากผลงานวิจัยของอัญญา ขุนศรีแก้ว (2530 : 89) ที่ว่าไม่มีกิริยาร่วมระหว่างแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์กับวิธีสอนในด้านความคงอยู่ของการเรียนรู้ นุชนารถ สมานี (2532 : บทคัดย่อ) พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์กับวิธีสอน และมณฑล สุวรรณมาลย์ (2538 : 109) ที่ว่าไม่มีกิริยาร่วมระหว่างการสรุปความคิดรวบยอดและแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์

สมมติฐานข้อ 6 กล่าวว่า มีกิริยาร่วมระหว่างการเรียนและการเสริมแรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผลต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิตของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือและแบบปกติที่ได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะ ไม่แตกต่างกัน นั่นคือไม่มีกิริยาร่วมระหว่างการเรียนและการเสริมแรง หรือการเรียนและการเสริมแรงไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอังกฤษทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า เมื่อนำการเสริมแรงไปใช้กับการเรียนใด ๆ ก็ตามล้วนมีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยกันทั้งสิ้น เพราะผู้เรียนจะต้องใช้ความพยายาม ร่วมแรงร่วมใจ ในการทำงานร่วมกัน จึงจะได้รับการเสริมแรงร่วมกัน กล่าวคือ ไม่ว่านักเรียนจะได้รับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะกับการเรียนใดๆ ต่างส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวลจิต ธีรพัฒน์พันธ์ (2533 : 99) พบว่า ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างการจัดอภิปรายกลุ่มและเงื่อนไขการเสริมแรง วานิด สุวรรณน้อย (2535 : 77) ที่ไม่พบกิริยาร่วมระหว่างรูปแบบการเรียนกลุ่มย่อยและเงื่อนไขการเสริมแรง และประเสริฐศักดิ์ ลักศิรธรรม (2537 : บทคัดย่อ) พบว่าไม่มีกิริยาร่วมระหว่างวิธีสอนและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบปกติ ครูผู้สอนอาจนำหลักการต่อไปนี้ไปประยุกต์ในการสอน

1.1.1 ใช้ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพราะเป็นการจัดการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนมีทักษะในการทำงานกลุ่ม

1.1.2 ก่อนทำการสอน ครูผู้สอนควรจะอธิบายถึงวิธีการเรียนให้เข้าใจ พร้อมทั้งฝึกทักษะการทำงานกลุ่มและระบุนหน้าที่ต่างๆที่สมาชิกกลุ่มต้องรับผิดชอบให้ชัดเจน

1.1.3 ในการทำงานกลุ่มครูควรคอยสังเกตทักษะในการทำงานกลุ่มร่วมกันของนักเรียน เพราะอาจจะมีนักเรียนบางคนที่ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ครูจะต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ

1.2 จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะแม้จะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้ไม่แตกต่างกัน แต่ก็อาจเป็นทางเลือกหนึ่งของครูที่จะนำการเสริมแรงไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้กับวิชาอื่น เช่น ภาษาไทย ดนตรี การงานพื้นฐานอาชีพ หรือวิชาในกลุ่มหมวดภาษาคำเดียวกัน

2.2 ควรมีการศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือกับวิชาภาษาอังกฤษที่มีต่อทักษะทางการเรียนเฉพาะด้าน เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน

2.3 ควรมีการศึกษาการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนโดยเพิ่มระยะเวลาในการทดลองให้มากขึ้น

2.4 ควรมีการศึกษาการให้ความร่วมมือกับระดับชั้นมัธยมศึกษา